

Ministerul Administrației și Internelor , Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național

Ordinul nr. 28/2009 pentru aprobarea Dispozițiilor generale de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult

În vigoare de la 19.09.2009

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 580 din 20.08.2009.

Nr. 28/2.338

Ministerul Administrației și Internelor

Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național

SECȚIUNEA a 2-a Obiective în care se desfășoară activități ce presupun prezența publicului

Art. 14.

La utilizarea lăcașurilor de cult se asigură respectarea următoarelor măsuri:

- a)** menținerea ușilor de pe căile de acces și evacuare în poziție deschis, în mod obligatoriu, pe timpul slujbelor religioase cu public numeros; în condițiile unui număr foarte mare de participanți se recomandă organizarea slujbelor religioase în aer liber;
- b)** parcare autoturismelor persoanelor care participă la slujbele religioase cu public numeros, a atelajelor, autocarelor și microbuzelor se face astfel încât să nu se blocheze căile de acces pentru autospecialele de intervenție ale serviciilor pentru situații de urgență la un eventual incendiu;
- c)** asigurarea supravegherii sobelor și a celorlalte mijloace de încălzire cu/fără acumulare de căldură, din construcții, pe tot timpul funcționării și întreruperea alimentării acestora înainte de începerea slujbelor religioase;
- d)** amplasarea mijloacelor de încălzire la distanțe de siguranță față de elementele de construcție, decorurile sau mobilierul combustibile;
- e)** asigurarea întreținerii corespunzătoare și verificării periodice a instalațiilor electrice, a sistemelor de încălzire utilizate, a aparatelor de preparat și încălzit hrană și a coșurilor de fum, precum și remedierea tuturor defecțiunilor constatate la acestea, de către personal autorizat;
- f)** amenajarea de locuri speciale pentru depunerea lumânărilor aprinse, realizate din materiale incombustibile, respectiv având clasă de reacție la foc minim A2, precum beton, cărămidă, metal ori altele similare, în exteriorul lăcașului de cult și la distanțe de siguranță față de construcții, parcări, vegetație, arbori și materiale combustibile;

lumânările aprinse se introduc în tăvi metalice umplute cu nisip sau cu apă, iar arderea acestora se supraveghează permanent;

g) evacuarea pe timpul desfășurării slujbelor religioase cu public numeros din interiorul lăcașului de cult a covoarelor, mochetelor, scaunelor și băncilor nefixate de pardoseală și care pot îngreuna evacuarea persoanelor în caz de incendiu, cu excepția celor care constituie obiecte de cult sau care se utilizează potrivit tradiției ori ritualurilor religioase;

h) amenajarea de arhive în lăcașurile de cult se face cu asigurarea măsurilor de protecție corespunzătoare în vederea limitării propagării incendiilor;

i) interzicerea amenajării de arhive, precum și depozitarea materialelor, registrelor, cărților, albumelor, lumânărilor, icoanelor, coroanelor, jerbelor în poduri, turnuri, balcoane, subsoluri, spații comerciale ori pe circulațiile interioare și scările din lăcașurile de cult;

j) persoanele care exercită funcția de preot sau orice altă funcție care presupune exercitarea atribuțiilor de preot recomandă participanților la activitățile de cult specifice sau la slujbele religioase măsuri principale pentru apărarea vieții și bunurilor împotriva incendiilor;

k) la efectuarea de amenajări temporare ce se utilizează la desfășurarea manifestărilor religioase cu public numeros se are în vedere neafectarea posibilităților de evacuare a persoanelor și amplasarea acestora la distanțe de siguranță de construcții;

l) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat;

m) la terminarea activităților de cult specifice sau a slujbelor religioase, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor și de protecție contra efracției.

Art. 16.

La biblioteci, săli de lectură, depozite de valori și carte rară/veche și arhive se asigură respectarea următoarelor măsuri:

a) cărțile, cataloagele, manuscrisele, fișele, precum și documentele aflate pe suport electronic se depozitează în rafturi sau, după caz, în stive confecționate din materiale având clasă de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, în încăperi cu parametrii de mediu și nivel de performanță adecvate, astfel încât să fie ferite de foc;

b) între rafturile sau stivele de depozitare se asigură spații libere suficiente pentru accesul și evacuarea operativă în caz de necesitate;

c) în situația deținerii unor exemplare și/sau colecții cu valoare deosebită, unicate, cărți rare, cărți de patrimoniu, monede, bancnote, precum și a altor valori, se asigură măsuri speciale de protecție, potrivit reglementărilor tehnice, iar în caz de incendiu se are în vedere salvarea lor cu prioritate;

d) pentru protecția bunurilor de valoare, bibliotecile, depozitele de valori și carte rară/veche și arhivele se echipează cu sistemele, instalațiile și mijloacele tehnice corespunzătoare de apărare împotriva incendiilor, potrivit prezentelor dispoziții generale și reglementărilor tehnice, care se mențin în stare de funcționare pe toată durata exploatării construcțiilor;

e) sistemul de încălzire este de tip central, instalația electrică îngropată, iar corpurile de iluminat și tablourile electrice etanșe;

f) încăperile folosite în scopul păstrării și depozitării valorilor și cărților rare/vechi se separă față de restul construcției prin pereți rezistenți la foc REI 180 și planșee rezistente la foc REI 120, iar protecția golurilor se realizează cu uși rezistente la foc prevăzute cu dispozitive de închidere automată sau de autoînchidere, tip EI-120-C, care se mențin în stare permanentă de funcționare;

g) în situația în care încăperile folosite în scopul păstrării și depozitării valorilor și cărților rare/vechi sunt amplasate în construcții încadrate în categoria monumentelor istorice, prevederile menționate la lit. f) au caracter de recomandare, urmând a fi luate, de la caz la caz, numai măsuri alternative de îmbunătățire a securității la incendiu posibil de realizat, fără afectarea caracterului monumentului;

h) se interzice depozitarea valorilor, a obiectelor muzeale și a documentelor în clădiri și în încăperi situate în apropierea atelierelor de prelucrare a materialelor combustibile, a locurilor unde se lucrează cu foc deschis sau a depozitelor cu substanțe combustibile lichide;

i) pentru sistemele de încălzire și iluminat electric se asigură respectarea măsurilor prevăzute la art. 15, acordându-se atenție deosebită menținerii temperaturii în raport cu indicii de conservare specifici obiectelor muzeale;

j) prin amplasarea rafturilor în biblioteci, depozite de valori și arhive se asigură culoarele de acces, circulație și intervenție necesare, care în permanență trebuie să fie libere, interzicându-se cu desăvârșire aglomerarea obiectelor și a documentelor în rafturi sau aglomerarea de rafturi în depozite;

k) în interiorul depozitelor de valori sunt interzise cu desăvârșire fumatul și folosirea focului deschis, a lumânărilor, a lămpilor cu petrol sau gaz, a candelor și a altor dispozitive similare, precum și păstrarea lichidelor inflamabile;

l) la depozitele de valori se asigură cel puțin două căi de acces spre exterior, pentru evacuarea în siguranță a persoanelor și a materialelor adăpostite, iar în cazul păstrării fondului și colecțiilor de carte se utilizează rafturi confecționate din materiale având

clasă de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, cu spații suficiente de acces atât între rafturi, cât și între rafturi și pereți;

m) în subsoluri, poduri, precum și în încăperi situate mai sus de nivelul parterului nu este admisă amplasarea depozitelor de valori, decât dacă sunt prevăzute astfel de spații prin proiect, cu amenajarea corespunzătoare;

n) se interzice accesul persoanelor neautorizate;

o) în sălile de lectură se interzic fumatul, utilizarea mijloacelor de iluminat cu flacără și a focului deschis, iar accesul persoanelor se limitează numeric, pentru evitarea supraaglomerării; elementele de mobilier aferente, precum mese și scaune, se amplasează menținând funcționale căile de circulație interioare, pentru a nu fi afectată evacuarea persoanelor în caz de incendiu;

p) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat, cum ar fi deșeuri din hârtie, carton, textile, lemn și alte materiale combustibile;

q) la terminarea programului de lucru, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor și de protecție contra efracției.

Art. 17.

La spațiile de cazare pentru personalul propriu, inclusiv din unitățile de învățământ care funcționează în cadrul obiectivelor de cult sau pentru persoane din exterior, amplasate în construcții tip chilii, în case de oaspeți, în cămine sau în altele similare se asigură respectarea următoarelor măsuri:

a) se menține în permanență practicabilitatea căilor de evacuare a persoanelor și a celor de acces pentru forțele de intervenție;

b) se interzice blocarea căilor de evacuare din construcții sau reducerea gabaritelor acestora prin depozitarea de materiale, elemente de mobilier, obiecte electrocasnice, aranjamente florale, combustibili solizi, recipiente având combustibili lichizi ori altele similare, precum și prin parcare în mod necorespunzător a mijloacelor de transport și a autoturismelor în imediata vecinătate a ieșirilor spre exterior;

c) se interzic amplasarea pe căile de evacuare a ușilor false, a oglinzilor, a draperiilor și a altor decoruri ori elemente similare care pot deruta persoanele care se evacuează în cazul producerii unui incendiu, precum și amenajarea de boxe pentru depozitarea materialelor, alimentelor, combustibililor ori cu alte destinații sub rampele de scări;

d) în cazul amplasării, pe scările de pe căile de evacuare, a unor traverse ori covoare, acestea se fixează pe fiecare treaptă cu baghete metalice ori cu alte elemente specifice,

astfel încât să se excludă posibilitatea de împiedicare a persoanelor pe timpul evacuării, în cazul producerii unui incendiu;

e) în scopul asigurării condițiilor pentru evacuarea persoanelor din asemenea spații, se marchează clar și vizibil și se iluminează, pe întreaga durată a întinericului, căile de evacuare, iar ușile amplasate pe acestea se prevăd cu sensul de deschidere spre exterior și se mențin în permanentă descuiate;

f) sunt obligatorii asigurarea alarmării și anunțării, în caz de incendiu, a persoanelor cazate, cu mijloace adecvate tipului de utilizatori și dinainte stabilite și cunoscute de către aceștia, astfel încât să nu se producă panică, precum și menținerea permanentă a funcționalității iluminatului de siguranță;

g) personalul obiectivului este instruit de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor asupra modului distinct, specific, în care se face alarmarea, anunțarea și orientarea persoanelor spre ieșiri, precum și privind coordonarea efectivă a evacuării persoanelor adăpostite, mai ales pentru turiști, vizitatori, persoane care nu se pot evacua singure, copii și bătrâni;

h) se interzic utilizarea, în asemenea spații, a mijloacelor de iluminat cu flacără de tipul lumânărilor, lămpilor cu petrol și a altora similare, cu excepția obiectivelor de cult amplasate în zone neelectrificate, precum și fumatul;

i) aprinderea candelor și lumânărilor este permisă doar pe durata cât persoanele cazate se află în camere; pe timpul de odihnă se permite utilizarea acestora doar în condițiile amplasării pe suporturi având clasă de reacție la foc minim A2 și aflate la distanțe de siguranță față de elemente care se pot aprinde ușor, precum perdele, draperii, cărți, mobilier, îmbrăcăminte, decoruri interioare din materiale combustibile;

j) în podurile clădirilor în care sunt amenajate spații de cazare nu se permite depozitarea materialelor combustibile și desfășurarea unor activități care pot pune în pericol viața persoanelor cazate, de tipul spălătoriilor, atelierelor, magaziilor, afumătoriilor;

k) se asigură verificarea și curățarea periodică a sobelor și a coșurilor de evacuare a fumului, precum și remedierea operativă a defecțiunilor constatate la verificarea acestora;

l) se interzice utilizarea mijloacelor de încălzire improvizate; în situația utilizării în camere a mijloacelor de încălzit electrice, acestea se amplasează pe suporturi având clasă de reacție la foc minim A2 la distanțe de siguranță față de materialele și mobilierul din materiale combustibile și se mențin racordate la rețea doar pe durata cât se asigură supravegherea, fiind obligatorie scoaterea de sub tensiune înainte de începerea perioadelor de odihnă;

m) personalul propriu și persoanele cazate în spațiile destinate primirii oaspeților din incinta obiectivelor de cult se instruiesc de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor pentru cunoașterea și respectarea regulilor de

prevenire a incendiilor la exploatarea mijloacelor de încălzire și a instalațiilor electrice, privind sistemul existent de alarmare în caz de incendiu, evacuarea construcției în caz de incendiu, precum și cu privire la interdicția fumatului și a utilizării focului deschis;

n) în fiecare cameră se pun la dispoziția utilizatorilor informații clare scrise, inclusiv în limbi de circulație internațională, privind posibilitățile de alarmare, alertare, evacuare în caz de incendiu, precum și modul în care trebuie să se acționeze în caz de incendiu, adecvate tuturor categoriilor de utilizatori;

o) planul de evacuare se întocmește și se afișează conform normelor generale de apărare împotriva incendiilor.

Art. 18.

Informațiile care se pun la dispoziția persoanelor cazate trebuie să cuprindă cel puțin următoarele reguli privind comportarea în caz de incendiu produs în spațiul de cazare:

a) dacă incendiul este în cameră se procedează la părăsirea imediată a încăperii, acționarea butonului de semnalizare, dacă construcția este echipată cu astfel de sistem, și anunțarea personalului de la recepție sau a celui responsabil cu administrarea acestor spații;

b) pentru evacuarea de la nivelurile superioare ale clădirii se folosesc întotdeauna scările de evacuare menționate în planul de evacuare; nu se folosesc lifturile;

c) dacă incendiul nu este în propria cameră de cazare se procedează la părăsirea încăperii, dacă acest lucru poate fi făcut în siguranță; la părăsirea camerei de cazare se urmărește luarea cheii de la intrare pentru situația în care incendiul blochează calea de evacuare și utilizatorul trebuie să se întoarcă în cameră;

d) pentru a verifica dacă incendiul se manifestă pe coridor, se procedează la verificarea, cu dosul palmei, a temperaturii ușii de corespondență cu acesta; în situația în care ușa este rece, din poziția aplecat spre pardoseală cu umărul sprijinit de ușă se procedează la deschiderea acesteia cu atenție; se are în vedere că închiderea ușii trebuie să se facă imediat ce se constată că dincolo de aceasta sunt flăcări, iar parcurgerea distanței până la scara de evacuare, în situația în care coridorul este inundat cu fum, se realizează din poziția aplecat sau târâș, având în vedere că zona dinspre pardoseală este mai puțin afectată de fum;

e) în situația în care ușa este fierbinte, aceasta nu se deschide, ci se etanșează cu prosoape sau cearceafuri umede;

f) în cazul în care coridorul sau scările sunt impracticabile din cauza fumului, utilizatorii trebuie să rămână în cameră, cu menținerea închisă a ușii;

g) se procedează la anunțarea incendiului la numărul de apel unic 112.

Art. 19.

În cazul spațiilor de cazare care deserveșc grădinițele ori creșele, suplimentar față de prevederile art. 17 se au în vedere și următoarele măsuri:

- a)** spațiile de acest tip se amplasează exclusiv la parterul clădirilor, cât mai aproape de calea de evacuare;
- b)** amplasarea paturilor în dormitoare se face astfel încât să fie asigurate culoare de trecere pentru salvarea copiilor și evacuarea în caz de incendiu;
- c)** se asigură personal instruit și suficient, în raport cu numărul și vârșta copiilor, pentru supravegherea permanentă a dormitoarelor pe timpul cât copiii se odihnesc, atât pe durata zilei, cât și pe cea a nopții, și salvarea ori evacuarea acestora în eventualitatea producerii unui incendiu;
- d)** personalului de supraveghere i se repartizează nominal, concret și în detaliu responsabilitatea salvării și evacuării copiilor, astfel încât acesta să cunoască în ce sector acționează și care sunt copiii de a căror salvare răspunde;
- e)** se asigură, prin supravegherea permanentă, educația copiilor și măsuri tehnice, condiții pentru eliminarea completă a posibilității copiilor de a intra în contact direct cu elemente ale instalațiilor electrice, de joc cu focul deschis ori de acces în spații cu pericol de incendiu, precum bucătăriile, centralele termice, podurile, subsolurile, turnurile și alte asemenea locuri;
- f)** se asigură echiparea cu instalații de încălzire centrală, iar atunci când, din motive justificate, acest lucru nu este posibil, se pot utiliza sobe cu acumulare de căldură, executate cu ușițele de alimentare în exterior.

Art. 22.

La spațiile destinate preparării și servirii mesei de către personal propriu sau persoane din exterior, inclusiv în regim de asistați social, se asigură următoarele măsuri:

- a)** verificarea periodică a mijloacelor de preparat și încălzit hrană și remedierea de îndată a deficiențelor constatate, în așa fel încât să fie excluse scăpări de gaze ori scurgeri de lichide inflamabile;
- b)** evitarea pregătirii pe plită a diverselor preparate, dacă acestea pot prezenta pericol de incendiu prin prelingerea grăsimilor pe plită din tăvi sau din vase umplute peste limită ori manipularea necorespunzătoare a acestora;
- c)** mijloacele de preparat și încălzit hrană și grătarele pentru fript se prevăd cu hote având site de protecție;
- d)** hotele și tubulaturile de ventilare aferente acestora, grătarele pentru fript, cuptoarele pentru copt și cotloanele se curăță și se degresează săptămânal și ori de câte ori este nevoie, interzicându-se cu desăvârșire curățarea acestora prin ardere;
- e)** amenajarea sălilor pentru servirea mesei se face cu menținerea spațiilor de siguranță între elementele de mobilier specifice astfel încât să fie asigurate circulațiile interioare,

marcarea căilor de evacuare, iar pentru ușile amplasate pe căile de evacuare se asigură sensul de deschidere spre exterior, precum și menținerea descuiată a acestora pe întreaga durată cât sunt prezente persoane în sală;

f) se interzic amplasarea, pe căile de evacuare, a unor obiecte care pot îngreuna evacuarea în caz de incendiu, precum aranjamente florale, draperii, cuiere, oglinzi ori alte elemente de mobilier, precum și existența unor praguri și a unor covoare ori mochete nefixate pe pardoseală;

g) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat;

h) la terminarea programului de lucru în aceste categorii de spații se asigură obligatoriu întreruperea alimentării cu energie electrică și gaze, oprirea mașinilor, utilajelor, aparatelor, dispozitivelor, verificarea închiderii tuturor robinetelor de gaz de pe conducte și recipiente, evacuarea deșeurilor rezultate în urma desfășurării activității și efectuarea curățeniei la locul de muncă, stingerea luminilor, încuierea și predarea cheilor la locurile stabilite de persoanele cu atribuții de conducere;

i) se afișează instrucțiuni specifice privind modul de operare și manevrare a sistemelor, instalațiilor și utilajelor menționate la lit. h), a echipamentelor de preparare a hranei și a instalațiilor și mijloacelor specifice de stingere a incendiilor, îndeosebi a celor datorate uleiurilor și grăsimilor.

Art. 24.

La exploatarea spațiilor în care funcționează grădinițe și creșe, suplimentar față de cerințele prevăzute la art. 19 și 23, se au în vedere și următoarele:

a) se asigură atât măsuri de supraveghere permanentă, cât și condiții tehnice pentru eliminarea posibilității accesului copiilor în alte spații decât cele special destinate procesului de învățământ, precum cele în care se prepară hrana, în depozite, magazine, poduri, subsoluri tehnice, pivnițe ori în alte spații și locuri în care aceștia ar putea provoca incendii;

b) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis de către personalul cu atribuții de educator și cel de supraveghere în astfel de încăperi sau în cele alăturate, precum și iluminarea cu flacără deschisă în poduri, arhive, magazine, alte încăperi, spații și locuri cu risc de incendiu din construcțiile în care acestea sunt amplasate;

c) personalul cu atribuții de educator urmărește ca prin procesul didactic să comunice copiilor regulile elementare privind apărarea împotriva incendiilor și modul de evacuare a sălilor de clasă, a dormitoarelor și a celorlalte spații utilizate, în cazul producerii unui incendiu, și să asigure însușirea acestora de către copii.

CAPITOLUL IV

Reguli și măsuri de prevenire a incendiilor la instalații utilitare aferente construcțiilor și spațiilor aflate în exploatare din obiectivele de cult

Art. 62.

Instalațiile aferente construcțiilor, cum sunt cele de gaze, electrice, de apă, de încălzire, de ventilare, de climatizare, de canalizare și altele asemenea, precum și instalațiile tehnologice se exploatează potrivit reglementărilor tehnice și prezentelor dispoziții generale, astfel încât acestea să nu constituie surse de inițiere și/sau de propagare a incendiilor.

Art. 63.

Instalațiile aferente construcțiilor trebuie să corespundă destinației, tipului și categoriei de importanță a construcției, precum și riscului de incendiu, să aibă nivelul de protecție corespunzător mediului în care sunt amplasate și să respecte prevederile din normativele specifice de apărare împotriva incendiilor.

Art. 64.

Instalațiile tehnologice se exploatează cu respectarea strictă a instrucțiunilor și regulilor de utilizare, precum și a măsurilor de apărare împotriva incendiilor, stabilite de proiectanți și de producători.

Art. 65.

Pe timpul exploatării instalațiilor aferente construcțiilor, prevăzute la art. 62, și a instalațiilor tehnologice se interzic:

- a)** neasigurarea supravegherii conform instrucțiunilor de funcționare;
- b)** funcționarea fără sistemele, aparatele și echipamentele necesare conform instrucțiunilor de funcționare pentru controlul și menținerea parametrilor privind siguranța în funcționare sau înlocuirea acestora cu altele supradimensionate;
- c)** întreținerea necorespunzătoare a elementelor prevăzute pentru izolare termică sau electrică ori pentru separare;
- d)** depășirea termenelor stabilite pentru efectuarea lucrărilor de întreținere și reparații sau executarea necorespunzătoare a acestora;
- e)** executarea lucrărilor de întreținere și reparații sau a unor modificări de către personal neautorizat;
- f)** utilizarea cu improvizații care să prezinte risc de incendiu și/sau explozie;
- g)** neasigurarea protecției la foc corespunzătoare față de materialele și substanțele combustibile existente în spațiul în care sunt utilizate;

h) lăsarea în funcțiune peste programul stabilit, în cazurile în care instrucțiunile specifice interzic acest lucru.

Art. 66.

Menținerea în bună stare a instalațiilor și sistemelor de captare și scurgere la pământ a descărcărilor electrice atmosferice este obligatorie la construcții și instalații, utilaje și echipamente tehnologice, conform reglementărilor tehnice specifice.

Art. 67.

Utilizarea sistemelor de captare și scurgere la pământ a electricității statice, conform instrucțiunilor specifice și reglementărilor tehnice, este obligatorie.

Art. 68.

La exploatarea instalațiilor electrice se interzic:

- a)** înlocuirea siguranțelor, releelor de protecție și a întrerupătoarelor automate cu altele necalibrate;
- b)** racordarea unor consumatori care depășesc puterea nominală a circuitelor;
- c)** supraîncărcarea instalației electrice, respectiv a conductoarelor, cablurilor, întrerupătoarelor, comutatoarelor, prizelor și transformatoarelor;
- d)** supunerea legăturilor electrice la eforturi de tracțiune care nu fac parte din liniile de contact ce alimentează receptoare mobile și conductele electrice izolate liber;
- e)** lăsarea neizolată a capetelor conductoarelor electrice, în cazul demontării parțiale a unei instalații;
- f)** folosirea legăturilor provizorii prin introducerea conductoarelor electrice, fără ștecăr, direct în prize;
- g)** utilizarea prizelor fără prevederea dispozitivului de protecție diferențială și de limitare a puterii, amplasate la distanță mai mică de 1,00 m de materiale combustibile ori în incinta depozitelor și magaziiilor cu materiale combustibile;
- h)** utilizarea receptorilor de energie electrică de tipul radiatoarelor, reșourilor, fiarelor de călcat, ciocanelor de lipit etc. fără asigurarea măsurilor de izolare față de materialele și elementele combustibile din spațiul sau încăperea respectivă;
- i)** utilizarea lămpilor mobile ori portative alimentate prin cordoane improvizate și/sau uzate;
- j)** folosirea la corpurile de iluminat a filtrelor de lumină ori a abajururilor improvizate, din carton, hârtie sau din alte materiale combustibile;
- k)** așezarea pe motoarele electrice a unor materiale combustibile precum cârpe, hârtii, folii de mase plastice, lemn sau altele similare;

- l)** utilizarea radiatoarelor, aerotermelor și a reșourilor electrice improvizate, cu defecte;
- m)** folosirea în stare defectă, uzată și/sau cu improvizații a instalației electrice și/sau a receptorilor electrice;
- n)** suspendarea corpurilor de iluminat direct de conductoarele de alimentare, dacă aceasta nu este prevăzută din fabricație;
- o)** agățarea sau introducerea în interiorul panourilor, nișelor, tablourilor, canalelor sau a tunelurilor electrice a obiectelor de orice fel;
- p)** adăpostirea de obiecte și/sau materiale combustibile în posturile de transformare și/sau încăperile tablourilor generale de distribuție electrică;
- q)** efectuarea lucrărilor de întreținere, revizii și reparații de către personal neautorizat.

Art. 69.

La exploatarea instalațiilor de gaze se respectă următoarele reguli principale:

- a)** verificarea și menținerea în bună stare de funcționare a instalației și a elementelor componente, pentru înlăturarea oricărei posibilități de scurgere a gazelor;
- b)** în cazul în care se constată miros de gaze, înainte de a se aprinde focul, se aerisește încăperea respectivă, se depistează și se înlătură, de către personal autorizat, defectele care au provocat scăpările de gaze;
- c)** aprinderea și stingerea focului se execută numai de către personal instruit în acest scop, lângă fiecare sobă afișându-se câte o etichetă pe care se menționează, pe lângă ora de aprindere și stingere, următorul text: "Pentru aprinderea și stingerea focului răspunde: (numele și prenumele persoanei)";
- d)** înainte de aprinderea arzătorului de gaze, robinetul trebuie să fie închis, iar când arzătorul este în funcțiune, ușa cenușarului se deschide;
- e)** atât la aprinderea, cât și la stingerea focului gazele se mențin închise și se deschid mai întâi de la robinetul principal (de siguranță), apoi de la robinetul de manevră al arzătorului (aparaturii);
- f)** se interzice folosirea gazelor în sobele sau aparatele defecte și a căror etanșeitate nu este asigurată;
- g)** depistarea scăpărilor de gaze se va face numai cu emulsie de apă și săpun sau prin alte metode precizate în specificațiile tehnice.

Art. 70.

La exploatarea instalațiilor de încălzire locală cu sobe și a mașinilor și aparatelor de încălzit și de gătit se respectă următoarele reguli:

- a)** materialele sau elementele combustibile situate în fața focarelor și cenușarelor se așază la distanță de minimum 1,25 m față de acestea, iar cele greu combustibile pot fi la 1,00 m;
- b)** în încăperile în care sunt amplasate sobele se interzice depozitarea materialului combustibil peste consumul necesar pentru 24 de ore;
- c)** depozitarea materialelor combustibile se face la o distanță mai mare de 1,00 m față de sobele fără acumulare de căldură și de 0,50 m față de sobele cu acumulare de căldură;
- d)** mașinile și aparatele de gătit cu combustibili solizi sau gaze, precum și rezervoarele de consum ale sobelor care utilizează combustibili lichizi, a căror protecție termică a fost asigurată de producător pe baza încercărilor efectuate și acceptată la omologarea produsului, pot fi amplasate la distanțe mai mici decât cele prevăzute mai sus doar dacă acest lucru este precizat în instrucțiunile de folosire;
- e)** se interzice depozitarea materialului combustibil, a cărților, hainelor, lumânărilor etc. deasupra sobelor;
- f)** în fața ușiței de alimentare a sobei, pardoseala combustibilă se protejează cu tablă metalică având dimensiunile de 0,70 x 0,50 m;
- g)** înainte de utilizare sobele și coșurile de fum trebuie verificate amănunțit, reparate, curățate și date în exploatare în perfectă stare de funcționare;
- h)** nu se admite utilizarea sobelor fără ușițe la focare și cenușare, defecte sau izolate necorespunzător față de elementele combustibile ale clădirilor;
- i)** în timpul funcționării sobelor care utilizează combustibil solid, ușițele focarului și cenușarului trebuie menținute închise și nezăvorâte;
- j)** este strict interzisă aprinderea focului în sobe prin turnare ori stropire cu benzină, petrol sau alte lichide combustibile;
- k)** se interzice uscarea hainelor sau a altor materiale combustibile pe sobe sau în imediata apropiere a lor;
- l)** nu se admite folosirea lemnelor mai lungi decât vatra focarului sobei sau a cărbunilor cu o putere calorifică mai mare decât cea stabilită de producătorul echipamentului de încălzire;
- m)** se desemnează persoane care să răspundă de aprinderea și stingerea focului corespunzător fiecărui spațiu ori fiecărei construcții la care încălzirea se realizează astfel;
- n)** cenușa rezultată se evacuează periodic într-un loc stabilit și amenajat în acest scop, fără pericol de incendiu și numai după ce se sting complet resturile de jar;
- o)** se interzice funcționarea sobelor supraîncălzite.

Art. 71.

La exploatarea sobelor fără acumulare de căldură, suplimentar față de regulile menționate la art. 70 se respectă și următoarele măsuri:

- a)** distanța dintre sobe sau burlane și materialele combustibile învecinate să fie de cel puțin 1,00 m, iar față de cele greu combustibile de 0,70 m;
- b)** la sobele cu înălțimea picioarelor de cel puțin 0,25 m, pardoseala de sub acestea se protejează printr-un strat izolator de cărămidă plină, având grosimea de 6 cm, cu mortar de argilă sau prin două straturi de pâslă îmbibată cu soluție de argilă ori cu alt material incombustibil având aceeași capacitate termoizolatoare, peste care se pune tablă;
- c)** postamentul termoizolator trebuie să depășească perimetrul sobei cu 0,25 m, iar în fața focarului cu 0,50 m;
- d)** când sobele nu au picioare sau picioarele sunt mai scurte de 0,25 m, pentru a se izola față de pardoselile combustibile se protejează printr-un postament format din două rânduri de cărămidă, pe lat, cu mortar de argilă, sau alcătuit din alte materiale incombustibile termoizolatoare echivalente termic.

Art. 72.

La exploatarea instalațiilor de ventilare se respectă următoarele reguli principale:

- a)** sistemele de ventilare natural-organizată și sistemele de ventilare mecanică ale încăperilor în atmosfera cărora se degajă gaze, vapori, praf sau pulberi combustibile se întrețin și se utilizează astfel încât în exploatarea normală să se evite posibilitatea acumulării acestor substanțe în cantități ce pot prezenta pericol de incendiu ori explozie;
- b)** la prizele de ventilare se mențin plasele de sârmă sau grătarele de protecție în bună stare, astfel încât să se împiedice pătrunderea diferitelor corpuri străine în canalele de ventilare;
- c)** amplasarea în încăperi a gurilor de absorbție se face în raport cu greutatea specifică a gazelor sau a vaporilor ce se evacuează, iar la ventilările locale, acestea trebuie să se afle cât mai aproape de locul de formare a vaporilor, a gazelor sau a pulberilor combustibile;
- d)** ventilatoarele montate în încăperile și zonele cu degajări de substanțe combustibile, precum gaze, vapori sau praf, care pot forma cu aerul amestecuri explozive sau care vehiculează astfel de substanțe, se mențin în bună stare de funcționare și se prevăd cu protecții corespunzătoare mediului;
- e)** menținerea unei exhaustări continue și a unei viteze constante de circulație a aerului în canale, pentru înlăturarea posibilităților de formare a amestecurilor explozive;
- f)** interzicerea utilizării surselor de căldură sau a scânteilor la instalațiile amplasate în medii în care există praf, vapori ori gaze combustibile sau inflamabile;
- g)** întreținerea, verificarea și curățarea periodică a canalelor, tubulaturii și a ventilatoarelor de depunerile combustibile;

- h)** limitarea posibilităților de propagare a incendiilor prin canalele sistemului de ventilare, prin întreținerea în bune condiții a clapetelor antifoc prevăzute;
- i)** se interzice evacuarea, prin aceeași instalație de ventilare, a substanțelor combustibile și a celor inflamabile, precum și a substanțelor care, în amestec, pot provoca aprindere sau explozie.

Art. 73.

La exploatarea instalațiilor de ventilare amplasate în medii care prezintă pericol de incendiu sau explozie se respectă următoarele reguli:

- a)** tubulatura de aspirație trebuie să asigure posibilitatea curățării ei fără dificultate;
- b)** conductele de ventilare să fie bine întreținute, pentru a se preveni scăpările de particule și de vapori inflamabili;
- c)** grătarele care se află deasupra canalelor de aspirație ce sunt dispuse sub podea trebuie executate din materiale ce nu produc scânteii la lovire.

Art. 74.

La exploatarea instalațiilor de protecție împotriva trăsnetului se respectă următoarele reguli:

- a)** menținerea și exploatarea în stare de funcționare, cu asigurarea integrității tuturor elementelor componente, precum și a continuității între acestea;
- b)** verificarea și întreținerea se efectuează numai de personal specializat și conform cerințelor reglementărilor tehnice în vigoare;
- c)** verificarea periodică conform unui grafic stabilit, cu urmărirea menținerii, pe întreaga durată de exploatare, a integrității fizice, a continuității și bunei funcționări a tuturor elementelor componente, inclusiv a prizei de împământare.

CAPITOLUL V Reguli și măsuri specifice instalațiilor și sistemelor de protecție împotriva incendiilor

Art. 75.

Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor care echipează sau dotează construcțiile din obiectivele de cult se amplasează și/sau se depozitează, conform documentațiilor tehnice de execuție și reglementărilor specifice, în locuri ferite de intemperii, agenți corozivi, efecte negative ale temperaturii etc. sau, după caz, se protejează corespunzător mediilor în care se utilizează.

Art. 76.

La amplasarea mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor care sunt utilizate de personalul de la locurile de muncă și/sau de forțele de intervenție în caz de incendiu se au în vedere următoarele cerințe:

- a)** locurile de amplasare să fie vizibile, ușor accesibile, pe căi de evacuare, coridoare, holuri, în zonele ieșirilor și în alte asemenea spații și la distanțe optime față de focarele cele mai probabile;
- b)** înălțimea de montare și greutatea acestora să fie pe măsura capacității fizice a persoanelor care le utilizează;
- c)** să fie bine fixate și să nu împiedice evacuarea persoanelor în caz de incendiu.

Art. 77.

Locurile de amplasare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor se indică prin marcaje sau panouri de semnalizare, conform prevederilor legale.

Art. 78.

La amplasarea stingătoarelor în perimetrul suprafeței protejate se recomandă respectarea următoarelor valori ale distanțelor și înălțimii de montare:

- a)** maximum 15 m și 20 m față de cele mai importante focare de incendiu din clasele B și A;
- b)** minimum 2 m față de focarele posibile;
- c)** maximum 1,4 m înălțime față de pardoseală.

Art. 79.

Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor se marchează în conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice și ale standardelor specifice, iar pe întreaga durată a exploatării se asigură lizibilitatea marcajelor, precum și protejarea acestora împotriva deteriorărilor de orice fel.

Art. 80.

Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor care echipează și dotează construcțiile care funcționează în cadrul obiectivelor de cult se mențin permanent în stare de funcționare, cu asigurarea fiabilității și eficienței necesare, conform reglementărilor tehnice.

Art. 81.

Persoanele cu atribuții de conducere de la obiectivele de cult asigură executarea periodică a controlului stării de funcționare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor cu care acestea sunt echipate și dotate, prin persoanele anume desemnate și instruite în acest scop.

Art. 82.

Controlul stării de funcționare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor se execută conform prevederilor cuprinse în reglementările tehnice, precum și în instrucțiunile tehnice elaborate de proiectanți și/sau de producători.

Art. 83.

Se asigură funcționarea la parametrii proiectați a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor, potrivit documentației tehnice, pe întreaga durată de exploatare a construcțiilor și instalațiilor din cadrul obiectivelor de cult, precum și la schimbarea de destinație, extinderea, modernizarea, conservarea și restaurarea acestora.

Art. 84.

Încărcarea stingătoarelor și a altor aparate de stins incendii cu substanțe de stingere se face de către persoane juridice și, după caz, fizice, atestate potrivit legii.

Art. 85.

Lucrările de verificare, întreținere și reparare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor se execută numai de către persoane juridice și, după caz, fizice, atestate potrivit prevederilor legale, iar periodicitatea lucrărilor se stabilește conform reglementărilor tehnice de exploatare și precizărilor producătorilor.

Art. 86.

Pe timpul lucrărilor de verificare și întreținere se procedează la controlul complet al funcționării sistemelor, instalațiilor, echipamentelor și aparatelor în cauză, iar dacă se constată abateri de la condițiile de funcționare stabilite inițial, parametrii caracteristici trebuie reglați și aduși la valorile care să asigure buna funcționare a acestor mijloace.

Art. 87.

Pe perioadele de oprire a funcționării sistemelor, instalațiilor, aparatelor și dispozitivelor de semnalizare, alarmare, avertizare, alertare, limitare și stingere a incendiilor, pentru executarea lucrărilor de întreținere și reparare ori în caz de opriri accidentale, persoanele cu atribuții de conducere trebuie să asigure condiții pentru adoptarea măsurilor tehnice și organizatorice suplimentare pentru evitarea producerii unor eventuale incendii, precum și de acțiune în caz de necesitate.

Art. 88.

(1) Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor care echipează și dotează construcțiile care funcționează în cadrul obiectivelor de cult, precum și substanțele de stingere se realizează, se amplasează, se depozitează, se manipulează și se utilizează astfel încât să nu pună în pericol viața și integritatea persoanelor, a utilizatorilor, inclusiv a membrilor forțelor de intervenție.

(2) La echiparea și dotarea construcțiilor și instalațiilor aferente obiectivelor de cult se utilizează numai mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, certificate sau agrementate, potrivit legii.

Art. 89.

Sistemele și instalațiile automate pentru stingerea incendiilor se prevăd cu dispozitive de avertizare a persoanelor și a celorlalți utilizatori, de tip optic și acustic, pentru semnalizarea intrării acestora în funcțiune.

Art. 90.

În cazul în care substanțele stingătoare deversate automat în caz de incendiu pot pune în pericol viața utilizatorilor din zonele protejate, sistemele și instalațiile de stingere se prevăd cu dispozitive de temporizare care să întârzie intrarea acestora în funcțiune cu o perioadă prestabilită.

Art. 91.

Perioada dintre declanșarea semnalului de avertizare și intrarea în funcțiune a sistemului ori instalației de stingere se calculează astfel încât să se asigure evacuarea tuturor utilizatorilor din orice punct al zonei protejate.

Art. 92.

Ușile de acces în zone, spații sau încăperi în care sunt posibile deversări ale substanțelor stingătoare ce pot pune în pericol viața utilizatorilor, precum și căile de evacuare din aceste locuri se marchează cu inscripții de avertizare asupra pericolului, amplasate în locuri vizibile pentru personalul de la locurile de muncă și forțele de intervenție.

Art. 93.

Semnalele optice și acustice produse de dispozitivele de avertizare trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

- a)** să fie inactive în starea de așteptare;
- b)** să indice toate căile de acces în zonele de stingere;
- c)** să poată fi clar identificate și percepute cu tonalități diferite, la începutul și la sfârșitul perioadei de temporizare;
- d)** să nu poată fi oprite înainte de expirarea timpului de funcționare a sistemului ori instalației de stingere;
- e)** să fie în concordanță cu capacitățile psihomotorii ale utilizatorilor.

Art. 94.

Pe timpul exploatării construcțiilor care funcționează în cadrul obiectivelor de cult, persoanele cu atribuții de conducere trebuie să stabilească măsuri tehnico-organizatorice care să asigure menținerea condițiilor și caracteristicilor specifice care s-au avut în vedere la proiectarea și realizarea sistemelor, instalațiilor, aparatelor și dispozitivelor de semnalizare, alarmare, avertizare, alertare, limitare și stingere a incendiilor.

CAPITOLUL VI Planificarea și executarea exercițiilor de evacuare în caz de incendiu

Art. 95.

Pentru evacuarea utilizatorilor și a bunurilor din construcțiile care funcționează în cadrul obiectivelor de cult în condiții de siguranță, se adoptă următoarele măsuri:

a) se instruește periodic personalul propriu privind modalitățile practice, concrete, de asigurare a evacuării persoanelor ori, după caz, a salvării persoanelor care nu se pot evacua singure, care își desfășoară activitatea permanent în obiectiv;

b) se instruește, după caz, personalul din afara obiectivului care desfășoară diverse activități sezoniere în obiectiv sau care este cazat în spațiile proprii privind modalitățile practice, concrete, de asigurare a evacuării persoanelor ori, după caz, a salvării persoanelor care nu se pot evacua singure;

c) se instruește periodic personalul propriu privind modalitățile practice, concrete, de asigurare a salvării obiectelor de valoare deținute în cadrul obiectivului în cazul producerii unui incendiu, cu precizarea ordinii de salvare, prioritatea în salvare fiind determinată de valoarea acestora, a personalului nominalizat pentru salvare, a pazei obiectelor evacuate, a locurilor de adăpostire și, după caz, a mijloacelor auto alocate.

Art. 96.

(1) Cel puțin o dată pe semestru, în cadrul fiecărui obiectiv de cult la care își desfășoară activitatea permanent minimum 10 persoane ori care deține colecții muzeale având caracter religios, se efectuează un exercițiu de evacuare în caz de incendiu a persoanelor și a bunurilor de valoare, activitate la care participă întreg personalul.

(2) Cel puțin anual unul dintre exercițiile efectuate potrivit prevederilor alin. (1) este coordonat prin participarea, la fața locului, a unui inspector de prevenire din cadrul inspectoratului pentru situații de urgență în a cărei zonă de competență funcționează obiectivul respectiv.

Art. 97.

Persoanele cu atribuții de conducere asigură măsuri pentru instruirea personalului și a persoanelor cazate pentru prevenirea producerii unor situații deosebite ca urmare a neefectuării unor manevre strict obligatorii la părăsirea locului de muncă pe durata participării la exercițiu, precum neoprirea alimentării cu energie electrică a unor utilaje care se pot supraîncălzi, nestingerea lumânărilor din lăcașuri de cult înaintea rămânerii acestuia fără supraveghere ori neoprirea alimentării cu gaze a mijloacelor de încălzire, nestingerea candelor, neoprirea alimentării mijloacelor de preparat hrană ori alte operațiuni necesare.

Art. 98.

Pe timpul exercițiilor de evacuare se urmărește inclusiv nivelul de respectare a regulilor privind comportamentul personalului în vederea evitării panicii, a busculadelor și pentru acționarea coordonată.

CAPITOLUL VII Echiparea și dotarea cu instalații, sisteme, utilaje și mijloace tehnice de protecție împotriva incendiilor

Art. 99.

Echiparea și dotarea construcțiilor care funcționează în cadrul obiectivelor de cult cu instalații de protecție împotriva incendiilor și alte mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, stabilirea categoriilor, tipurilor și parametrilor specifici, precum și dimensionarea și amplasarea acestora se asigură conform prezentelor dispoziții generale, precum și reglementărilor tehnice.

Art. 100.

(1) Scoaterea din funcțiune a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor fără luarea unor măsuri alternative de apărare împotriva incendiilor ori neasigurarea parametrilor necesari funcționării acestora în condiții de eficiență sunt strict interzise.

(2) Măsurile alternative de apărare împotriva incendiilor adoptate se comunică în scris inspectoratului pentru situații de urgență în a cărei zonă de competență funcționează obiectivul.

Art. 101.

Echiparea cu instalații de detectare și semnalizare a incendiilor, precum și dotarea cu mijloace tehnice de primă intervenție se realizează conform prevederilor prezentelor dispoziții generale, avându-se în vedere următoarele criterii:

a) asigurarea echipării cu instalații de detectare și semnalizare a incendiului a construcțiilor care adăpostesc colecții muzeale având caracter religios, a monumentelor înscrise în Lista patrimoniului mondial ori care sunt încadrate în categoria monumentelor istorice din grupa A - monumente istorice de valoare națională și universală sau din grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local;

b) asigurarea mijloacelor specifice pentru alarmarea personalului la producerea unui incendiu, pentru toate clădirile și incintele obiectivelor de cult aflate în exploatare;

c) asigurarea dotării cu stingătoare portative de incendiu adecvate, în număr de cel puțin unul la o suprafață de 200 m², dar minimum două stingătoare pe nivel;

d) asigurarea dotării cu scări care să permită accesul personalului de intervenție până la streșina acoperișului;

e) dotarea construcțiilor aparținând obiectivelor de cult cu rezerve suficiente de apă ce se păstrează în butoaie și cu găleți necesare, în cazul în care nu este asigurată rețea de

hidranți exteriori de incendiu, precum și cu scară manuală care să permită intervenția la acoperișul construcțiilor.

Art. 102.

(1) Pentru stingătoarele portative, documentele de referință sunt Directiva 97/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 mai 1997 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la echipamentele sub presiune și SR EN 3 (cu părțile sale). Referitor la performanțele de stingere, acestea trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) stingătoarele cu CO₂ trebuie să aibă performanța de stingere cel puțin conformă cu focar 55B;

b) stingătoarele cu pulbere trebuie să aibă performanța de stingere cel puțin conformă cu focare 21A, 113B;

c) stingătoarele cu apă pulverizată/spumă trebuie să aibă performanța de stingere cel puțin conformă cu focare 21A, 113B.

(2) Pentru stingătoarele mobile cu încărcătura nominală de 50 kg/l sau 50 l, documentul de referință este SR EN 1866-1:2008.